

LEHDISTÖTIEDOTE nro 179/23

Luxemburgissa 23.11.2023

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus yhdistetyissä asioissa C-29/22 P ja C-44/22 P | KS ja KD v. neuvosto ym.

Julkisasiamies Ćapeta: yksityishenkilöt voivat nostaa vahingonkorvauskanteen unionia vastaan unionin tuomioistuimissa unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alan toimenpiteisiin väitetysti liittyvien perusoikeuksien loukkaamisten vuoksi

Kaksi yksityishenkilöä menetti perheenjäseniään vuonna 1999 Kosovon konfliktin jälkimainingeissa. Murhat ja katoamiset jäivät selvittämättä. Euroopan unionin vuonna 2008 perustaman siviilioperaation – EU:n oikeusvaltio-operaation Kosovossa (Eulex Kosovo) – tehtävänä oli muun muassa tällaisten rikosten tutkiminen.

Kyseiset kaksi yksityishenkilöä katsoivat, että Eulex Kosovo ei tutkinut asianmukaisesti heidän perheenjäseniinsä kohdistuneita rikoksia. He väittivät tämän vuoksi, että heidän perusoikeuksiaan oli loukattu. He nostivat vahingonkorvauskanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa korvauksen saamiseksi. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi heidän kanteensa ja katsoi, että sillä ei ollut toimivaltaa käsitellä asiaa. Kyseiset yksityishenkilöt ja Euroopan komissio valittivat unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta.

Käsiteltävä asia ja asia C-351/22, Neves 77 Solutions, jossa julkisasiamies Ćapeta antoi niin ikään ratkaisuehdotuksensa tänään (ks. lehdistötiedote nro 180/23), on yhdistetty tuomion antamista varten, ja niissä nousee esiin tärkeitä kysymyksiä, jotka koskevat perussopimuksissa asetettuja rajoja unionin tuomioistuinten toimivallalle yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) alalla.

Ratkaisuehdotuksessaan julkisasiamies Tamara Ćapeta katsoo, että unionin oikeudessa ei rajoiteta unionin tuomioistuinten toimivaltaa käsitellä yksityishenkilöiden nostamaa vahingonkorvauskannetta, joka perustuu minkä tahansa tyyppiin YUTP:n alan toimenpiteisiin väitetysti liittyviin perusoikeuksien loukkaamisiin.

Tällainen tulkinta perustuu unionin oikeusjärjestyksen perustuslaillisiin periaatteisiin ja lähinnä oikeusvaltioperiaatteeseen, joka sisältää oikeuden tehokkaaseen oikeussuojaan ja periaatteen, jonka mukaan kaikissa unionin politiikoissa on kunnioitettava perusoikeuksia. Unionin tuomioistuinten edellä mainittuihin periaatteisiin perustuvaa perustuslaillista roolia voidaan rajoittaa vain poikkeuksellisesti. Perusoikeuksien loukkaaminen ei voi olla Euroopan unionin poliittinen valinta, ja unionin tuomioistuimilla on oltava toimivalta varmistaa, että YUTP:n alan päätökset eivät ylitä rajoja, jotka perusoikeuksilla asetetaan.

Julkisasiamies Ćapeta ehdottaa tämän vuoksi, että unionin tuomioistuin toteaa, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että sillä ei ole toimivaltaa käsitellä vahingonkorvauskannetta.

HUOMAUTUS: Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ei sido unionin tuomioistuinta. Julkisasiamiehen tehtävänä on ehdottaa täysin riippumattomasti unionin tuomioistuimelle oikeudellista ratkaisua käsiteltävänä olevassa asiassa.

Unionin tuomioistuin aloittaa nyt päätösneuvottelut asiassa, ja tuomio julistetaan myöhemmin.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta tai määräyksestä voidaan valittaa unionin tuomioistuimeen vain oikeuskysymysten osalta. Valituksella ei lähtökohtaisesti ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus otetaan tutkittavaksi ja katsotaan perustelluksi, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun. Jos asia on ratkaisukelpoinen, unionin tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti. Muussa tapauksessa se palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota unionin tuomioistuimen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Ratkaisuehdotuksen [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla sen antamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 43033127

Pysykää kuulolla!

